

Coordinació i informació:

Victòria A. Burguera Puigserver (IMF-CSIC/UIB)

Pol Junyent Molins (IMF-CSIC)

Marta Manso Rubio (IMF-CSIC/UB)

Laura Miquel Milian (IMF-CSIC)

estudismedievals@imf.csic.es

ORGANITZA:

COL·LABORA:

INSTITUCIÓ MILÀ I FONTANALS (IMF-CSIC)

Sessió doble

'Paternalisme reial i economia moral': integració de mercats i preu just
durant la crisi de distribució de lo mal any primer

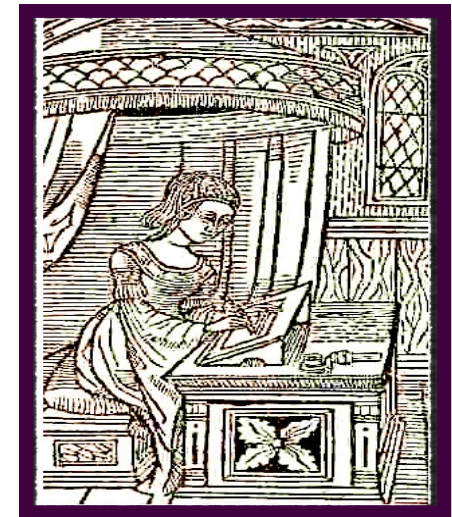
JOAN MONTORO

(Universitat de Lleida)

Qui li faci por el foc que es faci forner. L'ofici de forners i
l'aprovisionament de pa de la Ciutat de Mallorca. Segles XV-XVII

MIGUEL G. GARÍ

(Universitat de les Illes Balears)

Dijous, 26 de gener de 2017- 16:00h

Aula Gran de seminaris (1ª planta)

Institució Milà i Fontanals

C/de les Egipcíiques, 15
08001 Barcelona

‘Paternalisme reial i economia moral’:

integració de mercats i preu just durant la crisi de distribució de lo mal any primer

En aquest “paper” analitzarem una iniciativa contra la fam que inclou una fixació de preus per tot el Principat, a partir de documentació inèdita, en el context del 1334: l’anomenat per la historiografia “lo mal any primer”. Les polítiques econòmiques de caràcter general pel conjunt d’un regne en temps de fam i que, a més, inclouen l’establiment de cots en els preus són exemples excepcionals en el context de l’Europa del segle XIV i demolt escassa difusió a la Corona d’Aragó, només conegudes per 1235 i 1375.

Més enllà de presentar l’estructura i contingut del document, aprofundirem en el seu procés d’elaboració i conceptualització per part de les autoritats, mogudes per idees paternalistes i d’una economia moral pragmàtica. En la redacció del document observem la preocupació per servir l’ideal del preu just alhora que es volia protegir un comerç de cereals que era vist com la veritable solució a la fam. Aquest difícil equilibri vehiculat per una monarquia que no dominava políticament tot el Principat fa que el desenvolupament del cot tingués diversos graus d’acompliment. La difusió i aplicació dels acords que implicà el document foren diversos per un territori amb rellevants diferències en les seves estructures econòmicopolítiques relacionades amb l’abastiment.

Joan Montoro

Qui li faci por el foc que es faci forner. L’ofici de forners i

l’aprovisionament de pa a la Ciutat de Mallorca.

Segles XV-XVII

Per les societats preindustrials el significat del pa anava molt més enllà del d’un aliment. Una ciutat ben abastida de pa era sinònim d’una ciutat ben regida. Que el blat arribés a la ciutat, que no es perdés per mor de les condicions de transport i emmagatzematge i que es venes al preu i pes adequats conformava una de les majors preocupacions dels habitants i institucions de la ciutat preindustrial. Aquest conjunt de processos ha estat insuficientment estudiat per la historiografia i l’estudi de tots els processos de transformació del blat en pa i la seva venda han comptat amb un interès encara menor que el de l’abastiment de cereal.

Així doncs, tractarem el paper que jugaven els forners dins l’esquema general de l’abastiment de pa. Per assolir aquest objectiu es presenta un treball on es combina documentació diversa generada per l’administració local, real, judicial, gremial, documentació notarial o comptabilitats particulars durant un període temporal llarg. A partir d’aquest estudi es tracta de demostrar com els forners de la Ciutat de Mallorca es constituïren en un agent necessari entre l’administració i els consumidors a partir de la seva fundació el 1415. Els forners tractaren de mantenir aquesta posició negociant i enfrontant-se amb particulars i institucions que intentaven menyscar els seus privilegis. En definitiva, es tracta d’ampliar la perspectiva de l’estudi sobre què significava l’abastiment de pa i els agents implicats.

Miguel G. Garí